

NI NTZAN. . . . NI NTZAKE. . . I .

Nintzan... Nintzake Neban... Neuke'ri buruzko zeozer

Bergara'ko igarleak ez dakit zer esaten eban, baiña emen ikusiko dogu Mendatakoak esanten ebana, eta zelan aurretiaz iragarri eban nergargarrizko beste gudaketa bat, bertokoak nastautata bestiekaz, alkar ilten **ibilliko zirala**, ta gero gerokoak.

Ibilliko **zirala** ala **ibilliko** litzakezala...?

Ondo alkarturik egon balira euskotarrak eta bestiakaz nastau barik, indartsuagoak **izango ziran**, eta baliteke....

izango ziran nire ustez emen ondo dago

Dana-dala inork ez eban siñisten arrantzaleok an arrapatu eikiezan emoitza utsakaz **biziko** zireanik. Arein jan-edanak...

biziko zireanik ala **biziko** litzakezanik...?

Alako baten amari amen esatearren, ori baiño ez bazan ezkonduko **zala** agindu eutsan, baiña erraiñari berak egiteko mandatua.

ezkonduka **zala** ala ezkonduko **litzakela**...?

Kontatu eustan zelan Bilbo'tik Donostia'ra etorri zan, psikologia ikatea gura ebalako eta bertan bizitzen **geratuko zala**.

geratuko zala ala **geratuko** litzakela...?

Aurrerantzean Mendata'ko Profeta lez **agertuko zan**, eta senitartekoak be izen orregaz ezagutuko eben.

agertuko zan ala **agertuko** litzake...?

ezagutuko eben ala **ezagutuko** leukie...?

Egiazko arrisku baten bildurrak eraman zuala Iñotzentzio XI'a, Fenelon jakintsuaren esari aiek gaitzestera Ostera Españietako, Frantzi'ko eta Itali'ko alper-egonzaleen izugarrikeriak kristaudian berbiztuko **ote** ziralaren bildurrak.

berbiztuko **ote** ziralaren ala berbiztuko **ote** lirakelaren...?

Ainbeste itxilluren artean bat erabatekoa **izango zan** Tomas Moro'rentzat, Oiñordeko-Agiria oyukatua izan zanean.

izango zan ala **izango** litzake...?

Andik aurrera, Aragoi'ko Katalina ez zan erregiña ta Ana Bolena'ren seme-alabak **izango ziran** errege-gai.

izango ziran ala **izango lirake...?**

Dei arekin (Tomas Moro) ez zan malmetitu ere; bere kezka guztiak erabat **baztertuko zirala** ikusiaz, ala zion, berekin zijoan suyari " floper nere seme: Jainkoari esker, burruka irabazi det."

baztertuko zirala ala **baztertuko lirakela..**

Nagusitasunaren agiri lenengoa: Ingalterra Eliza'ren lurreko Buru Nagusia erregea **izango zan.**

izango zan ala **izango litzake...?**

Gure elertia beterik dago esaera onein antzekoekaz. Nire ustez arazo au bein betiko erabagi bear izango genduke, eta oker ez ba'nago "izango zan" **habra sido edo hubiera sido**, adierazoten dau, eta bardin: "izango neban" **yo habre tenido edo yo hubiera tenido**, adierazoten dau. Dana dala, arazo au garrantzitsua da, eta ondo merezi dau arreta apur bat emotea

Zubiri'tar lñaki